

zprávy

Z JEDNÁNÍ VÝBORU PSYCHIATRICKÉ SPOLEČNOSTI

dne 5. května 2010

✓ Výbor PS ČLS JEP se zabýval návrhem nových stanov. Dle sdělení předsednictva ČLS mohou mít odborné společnosti vlastní stanovy, které budou v souladu se stanovami ČLS. Návrh stanov Psychiatrické společnosti zpracovává prim. Rektor, který jej výboru představil k připomínkování; členské základně bude představen na sjezdu ve Špindlerově Mlýně. Problematika činnosti sekcí naší společnosti bude upravena organizačním řádem, na kterém spolupracují prof. Drtílková a prof. Papežová. Organizační řád bude na sjezdu projednán s předsedy sekcí, přijat by mohl být na sjezdu v Brně příští rok.

✓ Výbor PS se zabýval také problematikou předsednictva ČPS a spoluprací s PS. Souhlasil s návrhem prim. Rektora, že v předsednictvu ČPS budou vždy stávající členové předsednictva PS ČLS. Členové předsednictva, kteří již nejsou ve výboru PS, budou osloveni s tím, aby z předsednictva odstoupili. Návrh stanov a vzájemné vztahy mezi PS a ČPS budou prezentovány ve formě posterů na sjezdu ve Špindlerově Mlýně.

✓ Doc. Vevera předal podklady pro vypracování stanoviska výboru PS k činnosti Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání prof. Höschlovi, který stanovisko vypracoval. Rozeslání a překlad do angličtiny zajistí sekretariát PS a Garant.

✓ Pokladník PS prim. Rektor informoval, že PS zaplatila náklady za časopis České lékařské společnosti za rok 2009 ve výši 530 tisíc Kč a k tomu z ČPS, o. s., 200 tisíc odstupného. Spolupráci ve věci hospodaření časopisu označil ze strany ČLS za velmi špatnou. Podrobná zpráva o finančním hospodaření bude přednesena na sjezdu ve Špindlerově Mlýně.

✓ Prof. Raboch informoval o postoji OZP (ředitelka Plšková) ohledně předepisování léku Consta, který je shodný se stanoviskem VZP. Referenčním obdobím bude druhá polovina roku 2009. Co se týká přípravku Moditen, jeho cena bude stejná, podléhá však schválení revizním lékařem. Doc. Vevera řešil problematiku psychiatrických kódů intenzivní péče a víkendové vycházky. OZP nic nenamítá proti samostatným smlouvám se zdravotními sestrami v psychiatrii, preferuje alespoň jeden stacionář v okrese. Dr. Anders byl vyzván, aby vypracoval podrobnější zprávu financování depotních antipsychotik, která bude uveřejněna ve zprávách, časopise a na webu společnosti.

✓ Prof. Papežová informovala o vzniku skupiny, která se bude podílet na překladu ICD-11.

✓ Prof. Raboch informoval, že doporučené postupy PS ČLS JEP byly odeslány do tisku, k dispozici by měly být na sjezdu ve Špindlerově Mlýně. Dr. Bašný byl jmenován zástupcem naší společnosti do komise ČLK, jejímž posláním bude definovat standardy psychiatrické péče.

✓ Prof. Papežová navrhuje vytvoření pracovní skupiny – etické komise, která by se zabývala etickou problematikou. Výbor ji pověřil vytvořením navrhované skupiny.

✓ PS ČLS JEP byla pozvána k přihlášení svého sympozia do Jeseníku 2011, výbor pověřil prof. Češkovou zajištěním sestavení odborného programu.

✓ Prof. Raboch, který se zúčastnil setkání předsedů psychiatrických společností v Londýně, hovořil o situaci kolem vznikajících seskupení psychiatrických společností v Evropě.

✓ Dr. Doubek informoval o hotovém programu sjezdu s tím, že není zajištěna první plenární přednáška, kterou by měl přednést ředitel VZP Horák. Jako náhradníci budou osloveni doc. Dlouhý a nebo ředitelka Pánová. O dalších podrobnostech bodů programu informoval prof. Raboch. Na Cenu pro mladé psychiatry se přihlásilo 6 zájemců, z toho jedna žádost nesplňuje podmínky délky členství v PS ČLS JEP. Podrobné informace o průběhu soutěže sdělil zájemcům prof. Češková, která je odborným garantem vyhlášené ceny. Na sjezdu bude přednesena zpráva o činnosti, zpráva o finančním hospodaření a revizní zpráva.

✓ ČLS vytvořila nová doporučení týkající se specializační průpravy lékařů, spočívající v úpravách základního kmenu – jeho obsahu i rozšíření oborů. Akreditační skupina pro psychiatrii se návrhem bude zabývat.

✓ Prof. Raboch se zúčastnil sympozia biologické psychiatrie v Jihlavě a informoval o jeho úspěšném průběhu.

✓ Výbor PS se zabýval problematikou invalidizačního řízení, v této záležitosti vybízí ke sběru informací o konkrétních pacientech, kteří byli stávající situací poškozeni. Informace budou shromažďovány u doc. Příkrýla. Nadále pokračuje činnost pracovní skupiny vedené doc. Praškem.

✓ Výbor PS byl informován, že novou předsedkyní Sekce pro psychiatrickou sexuologii byla zvolena prof. Žourková.

✓ Paní Králová (Garant) byla výborem požádána o zajištění uznání kreditních bodů za vědecké schůze PS pro zdravotní sestry a psychology tak, aby na příští schůzi byly již připraveny příslušné certifikáty.

✓ Společnost Guarant informovala, že má k dispozici 550 e-mailových adres, na které budou informace společnosti zasílány již příští měsíc.

✓ Novými členy společnosti PS se stávají: MUDr. Vratislav Řehák (Remedis Praha 4), MUDr. Laura Krekulová, Ph.D. (Remedis Praha 4), MUDr. Petr Dostálek (PL Opa-

va), MUDr. Mária Spáčilová (PL Bohnice), MUDr. Jindra Friedrichová (SKT Liberec), Mgr. Jana Hroudová (PK Praha 2), MUDr. Halka Korcová (PL Bohnice).

✓ Předsedou příští dopolední schůze dne 2. 6. 2010 bude dr. Doubek.

Zapsal: doc. MUDr. Radovan Příkryl, Ph.D.

kongresy, konference, kursy

48. PRACOVNÍ SETKÁNÍ ACNP (AMERICAN COLLEGE OF NEUROPSYCHOPHARMACOLOGY), 6.–10. 12. 2009, HOLLYWOOD, FLORIDA

prof. MUDr. Eva Češková, CSc.

Psychiatrická klinika LF MU a FN Brno

Problematikou číslo jedna letošního roku byla nepochybně genetika a závislosti na návykových látkách.

První den v rámci plenárních sdělení zaznělo sdělení Nory Volkovové, která je od r. 2003 ředitelkou National Institute on Drug Abuse (NIDA) v USA. Jako jedna z prvních použila techniky zobrazující mozek ve výzkumu návykových látek a prokázala, že u závislých dochází ke změnám v oblasti centrální nervové soustavy, hlavně ke změnám aktivity dopaminergního systému odměny. Základní charakteristikou závislosti je *craving*. Craving zahrnuje zvýšenou motivaci a citlivost na okolnosti související s požíváním návykové látky. Je spojen s neuroadaptací nervových okruhů souvisejících s odměňováním, motivací, pamětí, podmiňováním, reaktivitou na stres a inhibicí kontrolních mechanismů. Inhibice cravingu je jedna z nadějných terapeutických intervencí.

Další plenární sdělení byla věnována převážně genetice. U schizofrenie jsou pomocí sofistikovaných metod nacházeny často jinak vzácné strukturální mutace (CNV, Copy Number Variant). Tyto výsledky zpochybňují stávající představu, že v rozvoji schizofrenie hraje roli větší množství běžných genetických variant (SNP, single nukleotid polymorphism, jednonukleotidové genetické polymorfismy), z nichž každá má jen minimální vliv na riziko rozvoje onemocnění.

Do hry stále významněji vstupuje epigenetika, která zřejmě přispěje k odpovědi na dosud nezodpovězené otázky, např. zda jsou geny exprimovány a jaké faktory jejich expresi ovlivňují. Dnes již víme, že modifikace dané prostředím jsou předávány potomkům a jsou hnací silou

vývoje a evoluční adaptace. Velmi aktuální je propojení zobrazovacích metod a genetických studií.

Již tradičně byla věnována pozornost žhavým tématům jak z oblasti bazálního, tak klinického výzkumu. Autoři měli možnost prezentovat tyto novinky ve formě posteru a krátkého sdělení.

S problematikou závislosti souvisela práce zabývající se kouřením matky v graviditě. Autoři zjistili, že u dětí s rizikovou genetickou variantou genu pro alfa₆-nikotinový acetylcholinový (nACh) receptor, vystavených prenatálně kouření, je pravděpodobnější rozvoj abúzu v adolescenci. Mají také větší objem striati (uvedený typ receptorů je vysoce exprimován právě ve striatu). Již dříve byl vysloven názor, že nikotin uvolňovaný během kouření matky v těhotenství může predisponovat fetální mozek ke zvýšené náchylnosti k abúzu. Bylo také popsáno snížení aktivity monoaminoxidázy (MAO), hlavně typu A, u těhotných kuřáček a u jejich novorozenců.

Velmi zajímavé bylo sdělení o možnosti vakcinace u závislých na tabáku i jiných návykových látkách. Léčba závislosti na nikotin zahrnuje 1. substituci – ligandy nACh receptorů (nikotinových acetylcholinergních receptorů), např. nikotin, vareniklin, 2. ovlivnění neurotransmiterů – bupropion, nortriptylin, 3. imunoterapii, tj. vakcínu monoklonální protilátky. Protože nikotinové protilátky jsou velmi specifické, aktivní imunizace je méně nadějná než pasivní imunizace.

Disrupted-in-schizophrenia-1 (DISC1) gen hraje roli v migraci neuronů a růstu neuritů. Některé genetické varianty DISC1 jsou spojeny s menším kortikálním objemem ve fronto-temporální oblasti a neurovývojovými poruchami (schizofrenie, afektivní poruchy). Nejmenší